

## Raadsbrief ter informatie

*Postadres:*  
**Gemeente Almelo**  
**Postbus 5100**  
**7600 GC Almelo**

Aan de raad van de gemeente Almelo

|         |                |                |                 |
|---------|----------------|----------------|-----------------|
| Bijlage | Doorkiesnummer | Behandeld door | Datum           |
|         |                | M. van Brink   | 9 november 2021 |

Onderwerp  
Stand van zaken maatregelenplannen sociaal domein

Geachte leden van de raad,

Vanaf 2018 hebben we in drie maatregelenplannen verschillende maatregelen getroffen in het sociaal domein om de uitgaven beter te beheersen en kosten te besparen. Een groot aantal maatregelen wordt inmiddels uitgevoerd en de conclusie kan worden getrokken dat de maatregelen succesvol zijn.

### **Effecten van de maatregelen**

Een complicerende factor bij het berekenen van het financiële effect is dat de verschillende maatregelen op elkaar inwerken en elkaar versterken. Het effect van afzonderlijke maatregelen is daardoor in het algemeen niet te bepalen. Hieronder worden de effecten van de combinaties van maatregelen beschreven.

### ***De doorbraakmethode***

De doorbraakmethode in combinatie met de maatregelen kwaliteitsoptimalisering, top 20 duurste cliënten en sturing op zorgaanbieders hebben alle vier een gunstig effect op de inzet van de voorzieningen op grond van de Jeugdwet. Door een landelijk gebruikte en gevalideerde methode om het effect van de doorbraakmethode per casus te berekenen zijn we in staat om het effect van de combinatie van maatregelen die een relatie hebben met het gebruik van de doorbraakmethode te bepalen.

Voor het project doorbraakmethode zijn in 2019 en 2020 in eerste instantie 100 cases geselecteerd die voor deze methode in aanmerking zouden kunnen komen. In 91 cases is daadwerkelijk volgens deze methode een gevalideerd maatwerkplan opgesteld en een doorrekening gemaakt van het resultaat op de langere termijn. Op basis van de resultaten van deze 91 cases was het te verwachten resultaat op de lange termijn € 2,1 mln. De besparing werd voornamelijk gerealiseerd op de uitgaven voor voorzieningen op grond van de Wmo (€ 0,77 mln.) en de Jeugdwet (€ 0,8 mln.). Daarnaast zagen we voornamelijk nog besparingen op de Wet langdurige zorg en Zorgverzekeringswet. Inmiddels hebben we 216 huishoudens geholpen met de doorbraakmethode en is in de periode van 2018 tot en met 2021 een besparing van € 3,8 mln. gerealiseerd (waarvan 75% toe te rekenen is aan de uitgaven voor voorziening op grond van de Wmo en Jeugdwet). Tegenover een investering van zo'n € 4.800 per casus is de opbrengst gemiddeld ongeveer € 20.000. We onderzoeken nu of en onder welke voorwaarden we de doorbraakmethode structureel als instrument in de uitvoering binnen het sociaal domein kunnen opnemen.

### ***Gecertificeerde instellingen***

In oktober 2019 is gestart met het project gecertificeerde instellingen met als doel meer grip te krijgen op verwijzingen van deze externe verwijzers. Uit de eerste resultaten van het project blijkt dat dit project, in combinatie met de maatregelen kwaliteitsoptimalisering, verblijfsindicaties jeugd en beleid gericht op afschalen, leidt tot een structurele besparing op de uitgaven van voorzieningen op

grond van de Jeugdwet van ruim € 0,85 mln. op jaarbasis. De besparing wordt gerealiseerd door meer gebruik te maken van algemene voorzieningen en het verwijzen naar voorzieningen bij de door ons gecontracteerde aanbieders. Op basis van de resultaten van dit project wordt de samenwerking met de gecertificeerde instellingen structureel geborgd in de uitvoering.

### ***Ondersteuning maatschappelijke deelname naar algemene voorziening***

In 2018 is de transformatie van de maatwerkvoorziening Ondersteuning maatschappelijke deelname naar een algemene voorziening opgenomen in het maatregelenplan. Het zoveel mogelijk onderbrengen van de dagbesteding in een algemene voorziening dagstructurering in combinatie met de maatregel beleid gericht op afschalen, heeft geleid tot een afname van het aantal inwoners dat gebruik maakt van de maatwerkvoorziening en een afname van het gemiddeld aantal dagdelen dat gebruik wordt gemaakt van de maatwerkvoorziening. Door de algemene voorziening dagstructurering is een structurele besparing van minimaal € 1 mln. gerealiseerd.

### **In 2021 gestarte en nog te starten projecten**

Enkele projecten in het kader van de maatregelenplannen zijn in de loop van 2021 gestart. De structurele effecten van deze maatregelen zijn op dit moment nog niet inzichtelijk te maken. Dit geldt bijvoorbeeld voor maatregelen op het gebied van leerlingenvervoer en huishoudelijke ondersteuning zoals Powerful ageing en het anders organiseren van wassen en strijken. Ten aanzien van wassen en strijken merken we op dat de eerste resultaten positief zijn en dat het anders organiseren van het wassen en strijken in 2012 al leidt tot een besparing van meer dan € 0,1 mln.. De verwachting is dat dit vanaf 2022 oploopt naar € 0,5 mln. per jaar.

Ook zullen in de komende periode nog enkele projecten en pilots starten om de uitgaven voor voorzieningen op grond van de Jeugdwet beter beheersbaar te maken. Het gaat hierbij om de projecten Ombouw dagbehandeling en breder toegankelijk maken van de Buitenschoolse Opvang en pilots om Jeugdhulp te organiseren binnen het (speciaal) onderwijs.

Ten aanzien van de maatregelen genoemd in de maatregelenplannen gericht op de beperking van de instroom en bevorderen van de doorstroom uit de Participatiewet merken we op dat de financiële effecten sterk worden beïnvloed door de coronacrisis. De opbrengsten van de projecten Stapelbanen en Individuele Plaatsing en Steun (IPS)-trajecten voor inwoners met ernstige psychische klachten zijn hierdoor nog niet te bepalen. Wel blijven we ook bij de uitvoering van de Participatiewet inzetten op deze maatregelen gericht op het beperken van de instroom en het beperken van de uitkeringsduur.

### **Uitgaven gestegen ondanks succes maatregelen**

Dankzij de getroffen maatregelen zijn de uitgaven voor de voorzieningen op grond van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning veel minder gestegen dan het geval zou zijn geweest als de maatregelen niet zouden zijn getroffen. De uitgaven zijn toch nog gestegen als gevolg van:

- Het Besluit reële prijs waardoor de tarieven bij de inkoop van de voorzieningen per 1 januari 2019 fors (met uitschieters van meer dan 25%) zijn gestegen;
- De invoering van het abonnementstarief in de Wmo waardoor ook inwoners met een hoger inkomen gebruik zijn gaan maken van huishoudelijke ondersteuning;
- De coronacrisis in 2020 waardoor minder gebruik kon worden gemaakt van algemene voorzieningen en voor de meest kwetsbare inwoners uitgeweken moest worden naar maatwerkvoorzieningen<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup> Als gevolg van het moeten voldoen aan de RIVM richtlijnen moest de groepsgrootte voor de algemene voorziening dagstructurering worden beperkt. Voor inwoners die hierdoor niet konden deelnemen aan de activiteiten binnen de algemene voorziening of die vanwege een onderliggende aandoening zo min mogelijk met andere personen in aanraking moesten komen om het risico op corona te beperken, is uitgeweken naar de maatwerkvoorzieningen Ondersteuning maatschappelijke deelname en naar Ondersteuning zelfstandig leven. Dit heeft het positieve resultaat van de ingezette maatregelen beïnvloed. De besparing op de uitgaven voor Ondersteuning maatschappelijk deelname was zonder de effecten van corona aanmerkelijk hoger dan € 1 mln. uitgevallen.

**Maatregelen opgenomen in het strategisch beleidsplan**

Vanaf 1 januari 2022 zullen we u niet meer apart informeren over de financiële effecten van de maatregelenplannen. In het nieuwe strategische beleidsplan sociaal domein is de verbinding gemaakt met de maatregelen die wij vanaf 2018 hebben getroffen. Verantwoording over het gevoerde beleid in het sociaal domein zal dan ook in de reguliere p & c-cyclus plaatsvinden.

Hoogachtend,  
Burgemeester en Wethouders van Almelo,  
de secretaris,                                      de burgemeester,

F.W. van Ardenne

A.J. Gerritsen